

Proces-verbaal

Plenaire vergadering Elia Users' Group

9 juni 2022

Meeting

Datum	09/06/2022
Organisator	Frédéric Dunon

Deelnemers	Aanwezig
1 A. Vermeylen (BOP)	☒
2 M. Malbrancke (SYNERGRID)	☒
3 S. Harlem (FEBEG)	☒
4 M. Van Bossuyt (FEBELIEC)	☒
5 J-F. Waignier (FEBEG)	☒
6 A. Sari (EPEX SPOT)	☒
7 H. Canière (BOP)	☒
8 P. Verlinden (FEBEG)	☒
9 D. Van Evercooren (ODE)	☒
10 P. De Cock (FEBEG)	☒
11 G. Meynckens (BELGIAN DEMAND RESPONSE AGGREGATORS)	☒
12 E. Monami (EDORA)	☒
13 C. Baugnet (FEBEG)	☒

Proces-verbaal

Auteur	Eva Heerinckx
Status	☒ Draft ☐ Finale versie

1. Agenda

1. **Goedkeuring van het proces-verbaal van de plenaire vergadering van de Users' Group van 8 maart 2022**
2. **Federaal ontwikkelingsplan**
3. **Netverliezen:** compensatiecoëfficiënten in natura 2023
4. **WG Belgian Grid:** stand van zaken lopende werkzaamheden
5. **WG Consumer-Centric Market Design:** stand van zaken lopende werkzaamheden
6. **WG Balancing:** stand van zaken lopende werkzaamheden
 - 6.1. TF MOG II Workshop on balancing and market integration
 - 6.2. Workshop on incentives related to the Analysis, design and implementation of FCR evolutions pursuant to SOGL art 154(2)
 - 6.3. Workshops on dynamic procurement strategies for FRR
7. **WG Adequacy:** stand van zaken lopende werkzaamheden
8. **WG System Operations & European Market Design:** stand van zaken lopende werkzaamheden
 - 8.1. Workshop on improvement of the quality of input data for congestion management
9. **Diversen**
 - 9.1. Publieke consultaties – feedback proces
 - 9.2. Lopende publieke consultatie en volgende plenaire vergadering: dinsdag 4 oktober – 14 uur tot 17 uur

2. Proces-verbaal

1. Goedkeuring van het proces-verbaal van de plenaire vergadering van de Users' Group van 8 maart 2022

De Voorzitter opent de vergadering en overloopt de agenda.

Het proces-verbaal van de vorige plenaire vergadering werd op 17 mei aan de leden overgemaakt in beide landstalen. Tot op heden ontvingen wij geen opmerkingen. De Voorzitter van de plenaire vergadering vraagt de leden of er nog opmerkingen zijn? Dit blijkt niet het geval te zijn. Het verslag wordt bijgevolg goedgekeurd.

2. Federaal ontwikkelingsplan

Aan de hand van enkele slides wordt er een stand van zaken aangaande het Federaal ontwikkelingsplan 2024-2034 gebracht. De expert bespreekt de context, de belangrijkste elementen, de methodologie en de planning.

Na de scenario's worden de studies uitgevoerd, legt de expert uit. FEBELIEC vraagt wanneer Elia deze studies heeft afgesloten. De *cut off date* voor het REPower EU scenario was op 1 mei, antwoordt de expert.

De Voorzitter bedankt de expert en vraagt of er nog vragen zijn.

Vorige week vrijdag heeft Fluvius (*high level*) haar investeringsplan voorgesteld, ze zullen hiervoor een publieke consultatie lanceren, legt ODE uit. Het investeringsplan van Fluvius is voor de leden van de organisatie Duurzame Energie Vlaanderen belangrijker dan het Federaal ontwikkelingsplan. Tussen het investeringsplan van Fluvius en het Federaal ontwikkelingsplan zijn natuurlijk raakpunten, besluit ODE, en vraagt in hoeverre Elia samenwerkt met de distributienetbeheerders voor het opstellen van het Federaal ontwikkelingsplan? Verder vraagt de vertegenwoordiger van ODE hoe zij, als organisatie, op de meest efficiënte manier kan deelnemen aan de publieke consultatie over het Federaal ontwikkelingsplan? Het Federaal ontwikkelingsplan, antwoordt de expert, bevat voornamelijk de spanningsniveaus 110 kV tot en met 380 kV. Er zijn interfaces met het distributienetbeheerders, deze interfaces bevatten voornamelijk de transformatiecapaciteit naar de lagere spanningsniveaus. Volgens de expert is de grootste interface/impact met de distributienetbeheerders opgenomen in de regionale investeringsplannen. Het is wel zo dat wij een continu proces hebben waarbij data met de distributienetbeheerders wordt afgestemd. Wat de voorbereiding op een publieke consultatie betreft, lijkt het de expert een idee om – misschien samen met de andere stakeholders – een vergadering in te plannen om samen al eens door het Federaal ontwikkelingsplan te gaan.

BOP bedankt de expert voor de duidelijke uiteenzetting van de verschillende stappen en de tijdslijn. Op de betreffende slide staat dat in augustus 2022 er advies verwacht wordt van CREG en van de minister van de Noordzee en in november 2022, wanneer het proces al verder gevorderd is, wordt het advies van de gewestelijke regeringen verwacht. Zou het niet te overwegen zijn om de gewestelijke regeringen – die vaak een belangrijke rol spelen in het afleveren van de vergunningen voor de geïdentificeerde netwerkinvesteringen – in een vroeger stadium te betrekken? Enerzijds uit politieke hoffelijkheid, maar anderzijds ook om hen in een zo vroeg mogelijk stadium de plannen over te maken. Absoluut, besluit de expert, we wachten daar niet mee tot in november, het is de officiële adviesaanvraag die gepland staat in november. Van zodra we de adviezen van de CREG en de minister van de Noordzee hebben ontvangen, gaan we met de regionale regeringen spreken. Uit het verleden hebben we geleerd dat het advies van de CREG een belangrijke input is alvorens deze discussies aan te vatten.

De Voorzitter geeft het woord aan een volgende expert. Hij zal de leden brieven over het Ventilus-project.

Op basis van de gepresenteerd tijdslijn, merkt FEBEG op, is er een vertraging opgelopen van twee en een half jaar. Dat klopt, beaamt de expert. De inschatting die wij van het proces gemaakt hebben, hangt af van het verdere verloop van de vergunningsprocedure. Dit is echter geen verloren tijd geweest. We hebben ons zo veel mogelijk voorbereid (studiewerk) zodat de volgende fases zo snel als mogelijk kunnen doorlopen worden. We rekenen erop dat als we een voorstart kunnen hebben en het proces op een normale manier verloopt, we rond de jaarwisseling van 2027-2028 zullen eindigen.

Ervan uitgaande dat je bovengronds gaat werken, merkt FEBELIEC op. Als je ondergrond gaat werken schuift die timing nog meer op. Gedeeltelijk ondergronds werd meegenomen, legt de expert uit. We spreken hier ook over de wisselspanning (AC) oplossing, want een andere oplossing is er vandaag niet. De expert toont opnieuw de lijst van

studies en welke de AC oplossing bevestigen. De studies en discussies over gelijkstroom (DC) alternatieven, beamen dat er geen oplossing voor handen is die een robuust en betrouwbaar net kunnen garanderen. Indien we alsnog de robuustheid en betrouwbaarheid zouden opzijschuiven, dan nog moet je rekenen met in ieder geval een vertraging van een vijftal jaar (+ een bijhorende kostenverhoging). Maar opnieuw, herhaalt de expert, dat is een hypothetische oefening om aan te tonen wat de mogelijke gevolgen zouden zijn; Elia kan niet aanvaarden dat de robuustheid en betrouwbaarheid 'at risk' wordt gebracht. De Voorzitter bevestigt de uiteenzetting van de expert en herhaalt de belangrijkste punten.

FEBELIEC merkt op dat er verschillende studies zijn gebeurd in 2020 en vraagt of er tussen 2020 en vandaag nog bijkomende studies/publicaties zijn gebeurd? Of zijn de studies van 2020 de finale studies? Het proces wordt geleid door de Vlaamse Overheid, legt de expert uit. De eerste keer, in 2020, werden er zes onafhankelijke experten aangesteld. Elia werd aangesteld als stakeholder en niet als expert. Elia heeft haar visie gedeeld en haar vragen gesteld op dezelfde manier als de burgerplatformen en andere stakeholders. De intendant en zijn experten hebben met Elia samengezeten omdat zij van Elia informatie nodig hadden over bijvoorbeeld de impact. Intern heeft Elia studies gedaan die gedeeld werden met de intendant, ook heeft Elia enkele studies besteld bij externe partijen die ze daarna gedeeld heeft met de intendant. De kosten van deze externe studies werden door Elia gedragen. Elia tracht zich op zo veel mogelijk scenario's voor te bereiden zodat, wanneer de beslissing valt, zo weinig mogelijk tijd verloren wordt. Is er een update van de studie over Ventilus in gelijkstroom die in 2020 werd uitgevoerd, vraagt FEBELIEC? Zijn er na de bilaterale discussies geen nieuwe rapporten gepubliceerd? De expert antwoordt negatief.

De voorzitter bedankt de experten.

3. Netverliezen: compensatiecoëfficiënten in natura 2023

Een expert krijgt het woord om de federale netverliezen en de compensatiecoëfficiënten in natura toe te lichten.

FEBELIEC heeft enkele bemerkingen:

1. Op de betreffende slide staat dat de federale netverliezen de komende jaren zullen blijven stijgen (richting 2%), dat is best veel en best duur. Kunnen er maatregelen genomen worden vanuit Elia om hieraan tegemoet te komen/ervoor te zorgen dat er minder federale netverliezen zijn?
2. In het verleden heeft Elia meerdere malen te weinig *gesourced*. 2020 is daar een mooi voorbeeld van. Wanneer er een te kort is, kan dat te kort toegereken worden, maar wat als er overschot is, waar gaat Elia daar mee naar toe?

Uiteraard doen we er alles aan om netverliezen te vermijden, legt de expert uit, en focussen we ons eveneens op energie-efficiëntie. Daarentegen is het wel zo dat we meer en meer bijkomende HVDC verbindingen, HTLS verbindingen, hier en daar een nieuwe as, *phaseshifters* in het federale net integreren met als doel de transportcapaciteit nog verder te verhogen. Dit wordt geïntroduceerd om welvaart verhogend te werken, maar het zijn helaas technologieën die voor netverliezen zorgen. Het is vanuit die optiek dat het stijgen van de federale netverliezen begrepen moet worden. De Voorzitter legt uit dat dit nu eenmaal de fysieke realiteit is en dat we daar niets aan kunnen veranderen.

Volgens de Voorzitter van de WG Belgian Grid dien je dit af te wegen tegenover de globale welvaart die je creëert. We weten dat dit een hoge kost is, maar deze kost is af te wegen ten opzichte van de andere voordelen voor de maatschappij ten gevolge van de stijgende transportcapaciteit (prijsconvergentie, ...). FEBELIEC ziet heel veel HVDC-kabels die naar andere landen vertrekken... De Voorzitter van de WG Balancing komt tussen en toont aan dat de HVDC interconnector naar de UK zelf zijn verliezen draagt en bijgevolg deze verliezen niet zijn opgenomen in de compensatiecoëfficiënten.

Om te antwoorden op de tweede vraag, vervolgt de expert, ligt de focus vandaag inderdaad op de ontstane tekorten. Echter was de 1,35% in 2020-2021 het resultaat van het feit dat er op een bepaald moment een overschot was opgebouwd dat dan via dat percentage werd teruggegeven. FEBELIEC heeft het vooral over de absolute waarde van de verschillen. In het verleden was er relatief weinig afwijking en had deze een andere impact dan de grotere afwijkingen in MWh die nu worden meegegeven; dit ook gezien de veel grotere kostprijs voor een MWh die we vandaag kennen. De expert gaat akkoord en verwijst naar de 1,65%. Als je kijkt naar het volume van 2022 en naar de *forecast* van de verliezen voor 2023, heb je helaas een aardige verhoging nodig. Volgens de Voorzitter van de WG

Belgian Grid hebben we altijd een redelijk *smooth approach* gekend. Het klopt dat we niet altijd de tekorten onmiddellijk recupererden. We hebben nu een iets sterkere stijging. FEBELIEC gaat akkoord en stelt overtuigd te zijn dat de berekeningen correct uitgevoerd werden alsook de percentages die hieruit voortkomen. FEBELIEC vraagt zich enkel af of het mechanisme dat daarvoor is opgezet (om de compensatie door het te kort van energie in het ene jaar en het overschot van energie in het andere jaar) misschien niet de beste manier is. Door met volumes te schuiven en volumes die in absolute waarde groter worden, is dat misschien niet meer de beste manier van doen. De Voorzitter van de WG Belgian Grid begrijpt FEBELIEC alsook de opmerking dat de afrekening van de volumes slechts 1 keer per jaar worden doorgevoerd. De Voorzitter van de WG Belgian Grid wil zeker verder discussiëren of we naar een iets dynamischer systeem moeten gaan.

4. WG Belgian Grid: stand van zaken lopende werkzaamheden

De Voorzitter van de WG Belgian Grid geeft een toelichting over de lopende werkzaamheden van zijn werkgroep. Sinds de laatste plenaire vergadering vond er één vergadering van de Werkgroep Belgian Grid plaats. De Voorzitter van de WG Belgian Grid bespreekt de belangrijkste onderwerpen die toen aan bod kwamen: de gedragscode van de CREG en de splitsing van het Federaal Technisch Reglement (K.B. FTR), het toegangscontract en het aansluitingscontract.

Wat de splitsing van het K.B. FTR betreft, zou FEBELIEC graag een versie krijgen van het “nieuwe” K.B. FTR. FEBELIEC geeft aan een zicht te hebben op wat de CREG opneemt in haar deel, maar geen idee te hebben wat er zal staan in het deel dat in het K.B. FTR blijft. We noteren de vraag en maken deze over aan de FOD ECONOMIE, verzekert de Voorzitter van de WG Belgian Grid daar de FOD ECONOMIE niet aanwezig is. FEBEG deelt de bezorgdheid van FEBELIEC hierover en spoort de FOD ECONOMIE aan om teksten te delen. De Voorzitter van de WG Belgian Grid belooft hierop terug te komen tijdens de volgende Werkgroep Belgian Grid van 23 juni. FEBELIEC is ook benieuwd naar de tekst van de CREG. Op de betreffende slide staat dat de gedragscode op 3 september in voege zal treden. Dat wordt een uitdaging, besluit FEBELIEC en vraagt of er overgangsbepalingen zijn voorzien? De deadlines zijn inderdaad zeer strak, beaamt de Voorzitter van de WG Belgian Grid. Elia kan helaas deze vraag niet beantwoorden daar zij eveneens nog geen concrete tekstvoorstellen heeft mogen ontvangen. De Voorzitter van de WG Belgian Grid stelt voor de discussie te voeren tijdens de Werkgroep Belgian Grid.

FEBELIEC herinnert Elia eraan dat er op dit moment een publieke consultatie aangaande de Europese netwerkcodes loopt. De kans dat er wijzigingen zullen plaatsvinden is reëel. Ook die wijzigingen zullen zichtbaar moeten zijn in de K.B. FTR.

BELGIAN DEMAND RESPONSE AGGREGATORS vraagt naar de reden van de splitsing van het K.B. FTR. en wat wordt er juist in de gedragscode bepaald? Zijn dat regels die Elia moet volgen of zal ook de markt zich moeten houden aan wat er in de gedragscode staat? Het is breder dan alleen Elia, legt de Voorzitter van de WG Belgian Grid uit, de gedragscode bevat ook regels waaraan de marktpartijen zich zullen moeten aan houden. De slide die dit overzicht geeft, wordt gepresteerd. In het K.B. FTR stonden bepalingen die onder de exclusieve bevoegdheid vielen van de regulatoren en waarover de Koning geen uitspraak kan/mag doen. België is hiervoor op de vingers getikt door Europa vandaar de splitsingsoefening, legt de Voorzitter van de WG Belgian uit. Voor deze splitsingsoefening heeft België een termijn gekregen van 12 maanden.

5. WG Consumer-Centric Market Design: stand van zaken lopende werkzaamheden

Op 5 mei vond de eerste Werkgroep Consumer-Centric Market Design (CCMD) plaatst. De Voorzitter van de WG CCMD bespreekt het verloop van de eerste vergadering en licht toe wat er gepland staat voor de rest van het jaar.

Op de slide staat “*TSO Grid Users Multiple BRPs solution for ToE in a FRR*” is het de bedoeling om dit te beperken tot aFRR of worden zowel mFRR en aFRR samengenomen, vraagt BELGIAN DEMAND RESPONSE AGGREGATORS? Zowel mFRR als aFRR, antwoordt de Voorzitter van de WG CCMD.

Voor zij die geen *exchange of energy blocks* doen, blijft voor hen alles bij het oude, vraagt FEBELIEC? De Voorzitter van de WG CCMD antwoordt positief. Dat is misschien de misvatting die bij sommigen bestaat. *Exchange of energy blocks* is geen verplichting. Je kan perfect in het huidige schema blijven zoals je het kent, wat wel zo is, is dat *exchange of energy blocks* zeker in het kader van de *transfer of energy* een vereenvoudiging inhoudt.

FEBELIEC bedankt de Voorzitter van de WG CCMD en geeft aan deze evoluties zeer interessant te vinden! Er rijzen echter een aantal vragen, zeker wat de *timing* Q4 2023 betreft. Er is nog werk aan het regulatoire en aan het

contractuele kader, in het bijzonder omdat de CDS'en daarin meegenomen dienen te worden. Voor we verder kunnen kijken, zou er een basiskader moeten zijn. Hoe goed/robuust is jullie oplossing als morgen iedereen daarop springt? Het regulatoire en contractuele kader staat op de planning van het najaar, verzekert de Voorzitter van de WG CCMD. Wat de vraag rond *scalability* betreft, geeft de Voorzitter van de WG CCMD aan dat dit altijd een evenwicht zoeken is tussen enerzijds op korte termijn een robuuste eerste versie van een platform te gaan ontwikkelen en anderzijds van dag 1 een *full industrial version* te gaan ontwikkelen (voor miljoenen punten waar we van verwachten dat dit niet vanaf de eerste de dag noodzakelijk is). We willen op korte termijn een robuust platform ontwikkelen dat een eerste aantal punten aankan, waarop dan verder getest en geschaald kan worden.

FEBELIEC haalt aan dat de technologie razendsnel evolueert. Het zou in hun ogen totaal verkeerd zijn om nu een miljoenen platform te gaan creëren. We bouwen de technologie geleidelijk op, belooft de Voorzitter van de WG CCMD.

Indien we dit toch even breder trekken, merkt de Voorzitter van de WG Balancing op, wordt digitalisering voor Elia een heel belangrijk onderwerp in de zeer nabije toekomst. Meer en meer fysieke *assets* zullen geïntegreerd worden in het elektrisch systeem en deze zullen bijgevolg ook vanuit een systeemtechnisch perspectief gemanaged moeten worden. Zo zal er een grote nood zijn aan het automatiseren en digitaliseren van heel wat processen met betrekking tot *system operations*. Dit houdt een serieuze digitaliseringsslag in. Binnen Elia bekijken we hoe we als TSO dit digitaliseringstraject het best ondernemen en hoe we ervoor kunnen zorgen dat we op tijd klaar zijn voor de nieuwe wereld van morgen waar alles veel meer decentraal wordt en met veel meer hernieuwbare energie en bijgevolg meer volatiliteit.

Absoluut mee eens, weet FEBELIEC, IT is een belangrijke component. Het enige wat FEBELIEC wil vermijden is dat Elia een IT bedrijf wordt. De Voorzitter van de WG Balancing geeft toch aan dat de grenzen tussen een zuiver *assets* bedrijf en een IT bedrijf in de toekomst meer en meer zullen gaan vervagen. Elia zal toch de nodige competenties hierin moeten ontwikkelen om het geheel zo optimaal mogelijk te kunnen gaan beheren.

ODE wil benadrukken dat dit project voor haar sector bijzonder belangrijk is. Ze volgen dit met bijzonder grote aandacht. De oplossingen die Elia wil brengen met dit systeem heeft ODE absoluut nodig om meer variabele en hernieuwbare energie te kunnen integreren in het systeem. Hierbij heeft ODE twee vragen:

1. Het eerste sluit aan bij de vraag van FEBELIEC. Als we naar de *timeline* kijken, begrijpt ODE dat de *timing* voor het voortrekken van deze modellen naar een DSO-niveau eerder voor eind 2024, zelfs 2025 zal worden. Heeft Elia al zicht op de verwachte uitrol?
2. ODE wil niet verder ingaan op Atrias, maar we hebben geleerd dat de *bottle neck* van de implementatie van dergelijke systemen (*back office* systemen van DSO's) vaak het probleem is en niet de *scalability*. ODE hoopt dat we lessen kunnen trekken uit het verleden. Werd er reeds een traject opgezet om te anticiperen hierop?

Het is moeilijk om een *timing* naar voor te schuiven, legt de Voorzitter van de WG CCMD uit, omdat dit verder dient afgestemd te worden met de DSO's. Wij geloven dat eind 2024, begin 2025 een haalbare kaart zou moeten zijn. Elia geeft graag mee dat teneinde het verwachte grote aantal aan elektrische wagens dat in het elektrisch systeem zal moeten geïntegreerd worden tegen 2026, wij eveneens nood zullen hebben aan bijkomende flexibiliteit. Een deadline wil de Voorzitter van de WG CCMD het niet noemen, maar de grote penetratie aan elektrische wagens tegen 2026 is wel een heel belangrijke *timing* om meer flexibiliteit te kunnen activeren. Ook de tweede *wave offshore*, gepland om kort daarna gerealiseerd te worden, zal de nood aan bijkomende flexibiliteit nog meer doen toenemen. Daarenboven moet ook tijd voorzien worden voor de marktpartijen om deze flexibiliteit te ontplooien. Vandaar dat we die *timing* eind 2024, begin 2025 naar voor hebben geschoven.

Het tweede punt, de integratie in de *back-end* systemen, is een zeer terecht punt. Vaak zijn dit nog *legacy* systemen. Voor alle duidelijk, wenst de Voorzitter van de WG CCMD te verduidelijken dat de visie die wij hebben erin bestaat de *exchange of energie blocks* te integreren in het Atrias project voor wat de *finale settlement* betreft. De Voorzitter van de WG CCMD laat in het midden hoe dat zal werken in Atrias, maar wij starten de trajecten op om te kijken hoe we dat zo efficiënt mogelijk gaan doen.

Hierop komen we zeker nog terug in de Werkgroep CCMD. De volgende Werkgroep CCMD staat gepland op 22 juni.

6. WG Balancing: stand van zaken lopende werkzaamheden

De Voorzitter van de Werkgroep Balancing licht aan de hand van enkele slides de lopende werkzaamheden van de Werkgroep toe. Sinds de laatste plenaire vergadering vonden er twee vergaderingen van de WG Balancing plaats: op 24 maart en op 5 mei.

FEBELIEC heeft een vraag over aFRR: misschien is de volgende Werkgroep Balancing te vroeg, maar FEBELIEC zou graag de impact van de wijzigingen willen bespreken. We zijn geïnteresseerd in eventuele *lessons learnt* die we kunnen doortrekken naar PICASSO. De Voorzitter van de WG Balancing gaat akkoord, de *go-live Step 2* wordt besproken in de Werkgroep Balancing en we bekijken hoe we de *lessons learnt* van aFRR in de aanloop naar een *go-live* kunnen integreren.

Daarnaast vraagt FEBELIEC hoe het zit met MARI. De Voorzitter van de Werkgroep Balancing geeft aan de indruk gekregen te hebben, van sommige onder jullie, dat er zorgen zijn wat betreft de *timing* van MARI. De regulator heeft ook aangegeven dat, wat hun deel betreft, de *timing* krap wordt. Om MARI te realiseren moeten zij niet alleen de T&C mFRR goedkeuren, maar ook de T&C *scheduling agent operational planning*. In het licht daarvan zijn wij de planning aan het herbekijken in de hoop, maar het is geen belofte, om in de Werkgroep Balancing al een tipje van de sluier te kunnen oplichten over de mogelijke herziening van de planning.

In 2020 heeft Elia een (dynamische) methodologie uitgewerkt rond de volumebepaling voor aFRR, weet BELGIAN DEMAND RESPONSE AGGREGATORS, hoe staat het daar mee? Dat klopt, zegt de Voorzitter van de WG Balancing, en geeft verder aan dat Elia hierover een meningsverschil met de regulator heeft. De regulator wil dat we onze dimensioneringsmethodologie laten aansluiten bij de FRCE-criteria. Wij zijn niet overtuigd van de robuustheid hiervan, ten andere dat de FRCE-criteria *as we speak* door ENTSO-E geëvalueerd worden. Wij denken dat dit naar netveiligheid niet de juiste aanpak is. Een strikte link tussen beiden zou naar onze mening weleens, na de herziening van de FRCE-criteria, kunnen leiden tot een aanzienlijke stijging van het volume. Voor die redenen en nog voor vele andere meer technische redenen vinden wij het niet goed om een strakke link te maken tussen de dimensionering van aFRR en die FRCE-criteria. Volgens de Voorzitter van de WG Balancing kunnen we, op korte termijn, een kleine optimalisatie doen wat betreft de dimensionering. Ondertussen wachten we op het resultaat van de werkzaamheden van ENTSO-E. Hopelijk kunnen we in het voorjaar van 2023 met de regulator aan tafel zitten om te praten over een duurzame methode om aFRR te gaan dimensioneren.

Heeft ENTSO-E een *timing* waar zij zich aan dient te houden, vraagt BELGIAN DEMAND RESPONSE AGGREGATORS? Neen, er is geen wettelijke *timing* vastgelegd, legt de Voorzitter van de WG Balancing uit. Wel kan Q1 van volgend jaar als richtlijn worden aangenomen.

FEBEG vraagt of er al zicht is op een, al dan niet, goedkeuring van de *balancing rules* die nu bij de CREG liggen? Wij hopen op een beslissing voor de zomer, zegt de Voorzitter van de WG Balancing, en wij hopen uiteraard op een goedkeuring. We hebben een beslissing nodig om op een serene manier de *parallel run* te kunnen organiseren. Zonder goedkeuring zal het PICASSO project vertraagd worden. Wat dit dossier betreft, hebben we intensief overleg met de marktpartijen en de CREG gekend. Het zou een serieuze verrassing zijn mocht er geen goedkeuring uit de bus komen.

Krijgen we voor de *parallel run* op 15 september in de Werkgroep Balancing de resultaten hiervan, vraagt FEBELIEC? En krijgen we eind september de resultaten van PICASSO? De bedoeling van de *parallel run* is te bevestigen dat het inderdaad een goed idee is om te koppelen met het PICASSO platform eind september/begin oktober, geeft de Voorzitter van de WG Balancing aan. De tijdstippen tussen beiden zullen dicht bij elkaar liggen. In elk geval zullen we in de volgende Werkgroep Balancing de gedetailleerde *timeline* presenteren. Als we daar moeten van afwijken, kunnen we dat alsnog doen. Er zijn enkele andere belangrijke voorwaarden alvorens we kunnen koppelen, legt FEBELIEC uit, namelijk dat er voldoende liquiditeit is en dat we niet alleen op dat platform zitten. FEBELIEC heeft gehoord dat er veel vertraging is bij de andere landen. We weten dat de Nederlanders en de Fransen er niet zullen zijn, zegt de Voorzitter van de WG Balancing. Daarnaast hebben we gesprekken over de toegang tot de Duitse markt en dit niet enkel via ALEGrO, maar ook via een soort van virtuele corridor over Nederland. De tweede belangrijke voorwaarde is natuurlijk hoeveel *intraday* capaciteit er beschikbaar zal zijn, want als er geen *intraday* capaciteit is, zal er per definitie ook geen capaciteit beschikbaar zijn voor PICASSO. Jullie weten dat we CORE hebben uitgesteld om goede redenen; de Voorzitter van de WG System Operations & European Market Design zal hierop terugkomen. Het grootste werk voor Elia blijft de herberekening van capaciteit in *intraday*, zegt FEBELIEC. FEBELIEC herinnert zich de presentaties hierover

van twee jaar terug. We kunnen het op de agenda zetten van de komende Werkgroep System Operations & European Market Design, zegt de Voorzitter van de WG Balancing. Dit hebben de marktpartijen ook aangekaart naar ACER, zegt FEBELIEC. Het blijft daar verdacht stil over. FEBELIEC zegt niet dat Elia een slechte leerling is, maar ENTSO-E vindt dat een slecht idee. Volgens de Voorzitter van de WG Balancing, kunnen we wel veel doen, alleen kunnen we niet alles tegelijkertijd. ENTSO-E is gans Europa, wij zijn misschien voor enkele zaken iets vroeger begonnen, maar nu dat je die netcodes hebt, is het de bedoeling dat je per regio, per CCR, allemaal samen vooruit gaat. Roemenië zit nu ook in *flowbased*, u kunt begrijpen dat de geschiedenis van de energiemarkt van Roemenië nu net iets anders is dan de geschiedenis van de energiemarkt van België, maar vanaf vandaag moeten we samen vooruit aan dezelfde snelheid.

6.1. TF MOG II Workshop on balancing and market integration

In de schoot van de WG Balancing hebben we een specifieke Task Force opgericht om te spreken over de markt- en systeemintegratie van de volgende golf van *offshore*.

Aan de hand van enkele slides wordt er verteld wat er in de eerste Task Force MOG II werd besproken.

BOP volgt dit met extra belangstelling en vraagt wat er op de agenda staat van de volgende Task Force die zal doorgaan op 24 juni. We hadden een lijstje met *issues* (technische, maar ook constructieve *issues*) doorgegeven. Wordt dit besproken op de Task Force van 24 juni? Kunnen we een update van het *design* en de constructieve aspecten verwachten? We gaan voornamelijk de agendapunten bespreken die op de slide staan afgebeeld, wat niet wil zeggen dat andere punten niet aan bod mogen komen, geeft de Voorzitter van de WG Belgian Grid aan. Een stuk zal gecoverd worden in de introductie over de *connection requirements*, legt de Voorzitter van de WG Belgian Grid uit. De agenda is opgesplitst: in de voormiddag bespreken we alles m.b.t. *connection requirements* en in de namiddag bespreken we de *market integration offshore bidding zones*.

Het is belangrijk, voor ons, legt BOP uit, om te begrijpen waarom het uitgangspunt van *offshore bidding zones* naar voor wordt geschoven. Zodat we begrijpen waar de bottle necks zitten en waarom naar een dergelijk concept wordt gegrepen. We willen begrijpen hoeveel transmissiecapaciteit er vanaf het eiland naar het vaste land voor handen is en waarom die keuze gemaakt werd zodat we de meerwaarde daarvan kunnen inzien. De Voorzitter van de WG Balancing geeft aan dat we, op de eerste Task Force een toelichting hebben gegeven van het concept *offshore bidding zone*, op 24 juni een eerste toelichting zullen geven bij het concept van *offshore balancing zones*. Nadien zullen er nog bijkomende workshops en Task Forces georganiseerd worden rond dit topic. Alles zal bijgevolg nog niet uitgeklaard kunnen worden op de volgende workshop. Elia neemt evenwel deze vragen mee teneinde hierop een afdoend antwoord te kunnen bieden. Daarenboven raadt de Voorzitter van de WG Balancing iedereen aan om de studie van ACER over *offshore bidding zones* door te nemen. De link naar de studie kan gedeeld worden.

6.2. Workshop on incentives related to the Analysis, design and implementation of FCR evolutions pursuant to SOGL art 154(2)

Er heeft een workshop *on incentives related to the Analysis, design and implementation of FCR evolutions pursuant to SOGL art 154(2)* plaats gevonden. Elia zal het design van FCR aanpassen. Deze aanpassing richt zich op de decentrale *assets*: we gaan na hoe *assets* met een beperkte energie-inhoud moeten reageren in een aantal *emergency* situaties.

6.3. Workshops on dynamic procurement strategies for FRR

Daarnaast is er ook nog een workshop geweest over *dynamic procurement strategies for FRR*. Dit is ook één van de incentives van dit jaar. Hierbij wordt nagegaan of het mogelijk is, en zo ja onder welke omstandigheden om rekening te houden met "*free bids*" in de aan te kopen hoeveelheid mFRR.

7. WG Adequacy: stand van zaken lopende werkzaamheden

Aan de hand van enkele slides worden de lopende werkzaamheden van de Werkgroep Adequacy toegelicht.

De Voorzitter van de WG Adequacy vraagt of er specifieke vragen zijn.

Misschien eerder enkele opmerkingen, zegt FEBELIEC en legt uit dat zij verbaasd was toen zij in de publieke consultatie las over de parameters voor de veiling van 2027-2028. FEBELIEC geeft aan dat er een oorlog aan de gang is op het Europese continent en dat dit zwaar weegt op de economische situatie van het continent. Daarvan is niets terug te vinden in de cijfers. Volgens de voorzitter van de WG Adequacy werd er reeds toegelicht dat wij ons steeds baseren

op formele bronnen en tot op vandaag is het voor een aantal zaken niet mogelijk om al een update te hebben van deze formele bronnen. Indien FEBELIEC betrouwbaar en meer accuraat materiaal heeft, zijn wij meer dan bereid om daarnaar te kijken en, indien we ons daar kunnen vinden, mee te integreren.

FEBELIEC geeft ook aan vragen te hebben bij de *outlook* voor het hoge prijs scenario *forecast* voor gas (35 euro per MWh). Volgens FEBELIEC zal iedereen vandaag tekenen voor gas aan 35 euro per MWh. Daarnaast zijn er nog veel andere opmerkingen die FEBELIEC heeft op de publieke consultatie. Je kan je verstoppen achter die formele bronnen, maar niet als je weet dat die officiële bronnen gedateerd zijn en niet meer aan de realiteit voldoen, geeft FEBELIEC nog verder aan. FEBELIEC stelt ook een aantal zaken vast over het verbruik van elektriciteit in België dat Elia *forecast* voor 2027-2028. In 2027-2028 schat Elia het verbruik in rond 94 TWh, terwijl de trendlijn over de laatste jaren dalend is (zelfs als je een abstractie maakt van 2020, het COVID jaar). De trendlijn is dus dalend en Elia voorspelt op een paar jaar tijd een stijging van 10 TWh. Elia kan zich niet blijven schuilen achter laatst beschikbare gegevens, besluit FEBELIEC. FEBELIEC heeft vragen bij deze volumes en vraagt zich af of ze deze volumes ook in het tariefvoorstel voor 2027-2028 zal terugvinden. De Voorzitter van de WG Adequacy neemt nota van deze punten.

8. WG System Operations & European Market Design: stand van zaken lopende werkzaamheden

De Voorzitter van de WG SO&EMD geeft een overzicht van de belangrijkste punten van de Werkgroep.

We gaan met de eerste slides even terug in de tijd. Daarna worden een aantal nieuwe slides gepresenteerd; deze worden na de vergadering ook gedeeld met de leden.

FEBELIEC wil weten of de situatie dankzij de uitgestelde *go-live* effectief beter is dan voor de oorspronkelijke *go-live*? De marktpartijen hadden redelijk wat vragen – dit werd ons niet in dank afgenomen door ACER – maar FEBELIEC denkt dat die extra tijd nodig was om enkele issues aan te kaarten en op te lossen. Elia bevestigt dat het uitstel wel degelijk een significant verschil gemaakt heeft, zowel voor wat betreft de stabiliteit van het proces als wat betreft de initiële intraday capaciteiten. Op een bepaald moment moet je natuurlijk *live* gaan, legt de Voorzitter van de WG SO&EMD uit. Het lijkt ons ook goed dat we voor de zomer gestart zijn, want als we het over de zomer zouden tillen, kom je in de buurt van de winterperiode wat dan weer andere risico's inhoudt. Het is belangrijk dat we in de winter 100% zeker zijn dat alles vlot draait. Dat was ook de bezorgdheid die FEBELIEC had.

De manier waarop de dwarsregeltransformatoren gebruikt worden in het proces voor berekening van de *day-ahead* capaciteiten stond gepland op de vorige WG SO&EMD, maar kon door tijdsgebrek niet gepresenteerd worden, het is echter gepland op de volgende werkgroep.

8.1. Workshop on improvement of the quality of input data for congestion management

Deze workshop ging over de input data die we gebruiken voor congestiebeheer, een publieke consultatie daarover is lopende.

9. Diversen

9.1. Publieke consultaties – feedback proces

De Voorzitter van de WG Belgian Grid legt uit dat Elia er op gewezen werd dat zij niet altijd de taalwetgeving respecteert in het kader van haar publieke consultaties.

FEBELIEC reageert dat de taalwetgeving inderdaad dient gerespecteerd te worden wanneer het gaat om formele, wettelijke documenten. De teksten dienen in beide landstalen en tegelijk ter beschikking worden gesteld zodat de documenten in beide talen een volledige consultatieperiode krijgen. Stel dat de Nederlandstalige tekst een week later zou worden gepubliceerd, zal de publieke consultatie voor die Nederlandstalige tekst een week langer dienen te duren.

Voor alle andere documenten en de tussentijdse discussies (discussies die bepaalde documenten voorafgaan) heeft FEBELIEC er geen probleem om de Engelse taal te gebruiken, maar als we geen Engels gebruiken, moeten alvast de documenten in beide landstalen beschikbaar zijn.

De Voorzitter van de WG Belgian Grid bevestigt dat het gaat over de publieke consultaties van de contracten, de *Terms and conditions* en als we bijvoorbeeld een bijdrage moeten leveren aan het K.B. FTR (voor zo ver het over een formele consultatie gaat). Voor de overige documenten (incentives, informele documenten, besprekingen ...) wil de Voorzitter van de WG Belgian Grid terugkomen op wat FEBELIEC zegt namelijk dat indien we geen Engels gebruiken, de

documenten in beide landstalen beschikbaar moeten zijn. De Voorzitter van de WG Belgian Grid maakt zich hier zorgen over. Neem bijvoorbeeld het aansluitingscontract waarvoor de informele besprekingen lopende zijn; dit kan je niet in het Engels doen. Hier zouden we dit graag in één landstaal willen houden. De formele consultatie zal dan wel in de twee landstalen gebeuren, tegelijkertijd. Het probleem is dat de vertaling vaak niet goed zit, legt FEBELIEC uit. De Voorzitter van de WG Belgian Grid beaamt dat er inderdaad soms fouten in de vertaling zitten. Wel is het zo dat als je alle informele documenten in de twee landstalen ter beschikking gaat stellen er ook fouten gemaakt zullen worden omdat je de masterversies niet meer beheerst.

De Voorzitter van de WG Belgian Grid stelt voor het Huishoudelijk Reglement van de Users' Group hierop aan te passen: publieke consultaties over formele documenten: Nederlands en Frans, informele werkdocumenten: keuze uit Nederlands of Frans of Engels.

Geldt dit dan ook voor de reacties op de formele documenten, vraagt FEBEG? De Voorzitter van de WG Belgian Grid geeft aan dat de reacties op de formele documenten in de taal naar keuze van de marktpartij mag gebeuren.

9.2. Lopende publieke consultatie en volgende plenaire vergadering: dinsdag 4 oktober – 14 uur tot 17 uur

De volgende plenaire vergadering zal doorgaan op 4 oktober.

FEBELIEC had graag de positie van de andere marktpartijen alsook deze van Elia gekend rond scarcity pricing. Wensen de overige marktpartijen te reageren op de voorstellen van de CREG en kan er een gemeenschappelijke positie en boodschap ingenomen worden ten aanzien van de CREG en de overheid? FEBEG volgt FEBELIEC dat het opportuun is om ter zake een aanbeveling van de Users' Group op te stellen.

Vermits er getracht wordt om verschillende meningen te verzamelen, zegt ODE geen officieel standpunt hierover te hebben op dit moment. De vertegenwoordiger van ODE hoort bij haar leden niet de vraag om het debat te voeren. De Voorzitter van de plenaire vraagt of er andere meningen zijn?

Als iedereen akkoord gaat, en op basis van de gevoerde gesprekken, wil de Voorzitter van de WG Balancing een kort voorstel maken rond een mogelijke algemene aanbeveling vanuit de Users' Group. De leden van de plenaire Users' Group kunnen zich hierin vinden. Een e-mail met de aanbeveling zal uitgestuurd worden naar de leden met de vraag eventuele opmerkingen en/of suggesties met betrekking tot deze aanbeveling over te maken. Bij het uitblijven van opmerkingen achten we de aanbeveling goedgekeurd. Na goedkeuring door de Users' Group wordt deze aanbeveling overgemaakt aan de bevoegde autoriteiten. Op die manier kunnen we dit tijdens de zomer lanceren.

De vertegenwoordiger van ODE vraagt of het gebruikelijk is om vanuit de Users' Group om een standpunt op eigen initiatief in te nemen en vraagt aan wie zo'n aanbeveling gericht wordt? Ons Huishoudelijk Reglement bepaalt dat elk lid van de Users' Group kan vragen om een initiatief te nemen om na te gaan of er een gemeenschappelijk standpunt kan opgesteld worden. Wij stellen een werkdocument op om daarna een formeel traject van validatie op te maken. Het finale document wordt overgemaakt aan alle leden van de Users' Group waarna zij twee weken de tijd krijgen om het document (unaniem) goed te keuren.

De Voorzitter bedankt de leden voor hun aanwezigheid en wenst hen een fijne vakantie. De vergadering wordt gesloten.